

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
Факультет іноземної філології

**НАУКОВІ РОЗВІДКИ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ**

Збірник тез наукових доповідей

Випуск 1

Харків

2020

УДК 81'243
ББК 81.2
Н 34

За загальною редакцією
кандидата філологічних наук, доцента **Т.В. Подуфалової**

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди*

(протокол №4 від 15.06.2020 р.)

Н34 Наукові розвідки студентів факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди: збірник тез наукових доповідей / За заг. редакцією канд. філол. наук, доц. Т.В. Подуфалової. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2020. 98 с.

У збірнику представлено тези наукових доповідей магістрантів факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам іноземної філології та методики навчання іноземних мов.

Для викладачів, аспірантів і студентів філологічних факультетів закладів вищої освіти.

УДК 81'243
ББК 81.2

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди, 2020

Юрченко Маргарита. Відбір матеріалів TED-конференцій для формування вмінь монологічного мовлення учнів старшої школи	94
Яременко Дарія. Концепт КАВА як фрагмент мовної картини світу та віддзеркалення національно-культурної специфіки англійського соціуму крізь призму літератури ХХ сторіччя	96

Форми мови *leet*, які використовуються не для розваги, містять більш складний набір символів, ніж варіант мейнстріму, і досі використовуються, щоб зашифрувати і приховати від сторонніх очей сенс бесіди або відкрити користувачам доступ до секретних файлів і спеціальних чатів. Тому «професійний» *leet* може використовувати комбінації криптологічних прийомів, що роблять написане цілком незрозумілим для непосвячених.

Характерні особливості коду *leet* – заміна латинських букв на візуально схожі цифри і символи (*l4m3r* від англ. *lamer* – ламер, *n00b* від англ. *newbie*, *noob* – новачок, недотепа), імітація помилок, властивих для швидкого набору тексту (*to pwn* замість англійського *to own*), або пародія на найбільш частотні похибки в написанні через нестачу знань про культуру й звичаї Інтернет мережі. Як будь-який соціолект, *leet* відрізняється від загальноприйнятої норми англійської мови не лише специфічною лексикою, а й особливим використанням засобів будови слова, але не має власної фонетичної та граматичної системи.

Як і інші жаргони хакерів, *leet* ігнорує певні правила англійської граматики. Вільна граMATика, як і вільне написання також дозволяють в деякій мірі кодувати виразність слова. Читач повинен покладатися більше на інтуїтивний розбір слів у реченні, ніж на реальну його структуру. Зокрема, для надання вислову більшого емоційного забарвлення дуже поширеним є використання віддієслівних іменників, перетворення дієслова в іменник (і навпаки). Так, наприклад, дієслово *speak* стає іменником *speakage*, а прикметник *leet* (*elite*) – іменником *leetness*, як, наприклад, у фразі “*I know Leetness speakage*”, що означає “*I know Leetspeak*” (я знаю мову *leet*).

Leet заснований не тільки на базі англійської мови. Грецька, російська, китайська мови також мають свої форми *leet*, і в деяких випадках варіант однієї мови може використовувати форми *leet* іншої мови.

Студіювання аспектів створення, розвитку і особливостей функціонування геймерського жаргону *leet* є досить ресурсним напрямком сучасної лінгвістики, що підтверджується прогресуючою кількістю унікальних лексичних одиниць, що активно поповнюють словники англійської мови новими словами і їх дериватами (*pwn*, *pwnzor*, *pwnage*), а також входять в повсякденний лексикон сучасної молоді.

ВІДБІР МАТЕРІАЛІВ TED-КОНФЕРЕНЦІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ

Маргарита ЮРЧЕНКО

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук О.А. Чухно

Сучасний стан розвитку інформаційно-комунікаційних технологій дозволяє використовувати в якості навчальних матеріалів Інтернет контент, серед якого на особливу увагу заслуговують виступи учасників TED-конференцій. Проблема використання цих виступів у навчанні іноземної мови вже привертала увагу науковців [2], проте критерії їх відбору для навчання

монологічного мовлення у старшій школі досі залишаються невизначеними. Отже, метою дослідження є визначити критерії відбору матеріалів TED-конференцій для формування вмінь монологічного мовлення учнів старшої школи.

У процесі визначення зазначених критеріїв ми зважали на такі чинники: принципи навчання, програмні вимоги й інтереси учнів.

Згідно з принципом автентичності під час навчання іноземної мови необхідно використовувати матеріали, що є реальним продуктом мовленнєвої діяльності носіїв мови [1, с. 120]. Вони відображають мовленнєву картину того чи іншого народу, їхні традиції й звичаї. З огляду на це, доцільним вважаємо застосовувати під час формування вмінь монологічного мовлення учнів старшої школи виступи учасників TED-конференцій, які є носіями англійської мови.

Наступним критерієм ми виділяємо відповідність матеріалів конференцій навчальному процесу: теми виступів мають співпадати з комунікативним темами, зазначеними у програмі з іноземних мов для старшої школи. Крім того, важливим критерієм є відповідність матеріалів рівню, інтересам і вподобанням учнів. Пізнавальна цінність виступу має відповідати інтересам і потребам учнів, що забезпечить високий рівень їхньої мотивації під час створення власних монологів англійською мовою [2].

До зазначених критеріїв ми також відносимо ситуативність, що означає відбір матеріалів, орієнтованих на вирішення певних комунікативних завдань, тобто виступів, зміст яких сприятиме створенню на занятті комунікативних ситуацій для розвитку вмінь монологічного мовлення [3].

Принцип професійної спрямованості передбачає врахування майбутньої спеціальності й професійних інтересів учнів на заняттях з іноземної мови. На основі цього принципу відбір матеріалів має бути орієнтований на обраний учнями профіль навчання, у координації різних дисциплін з точки зору майбутньої професійної діяльності учнів [1, с. 121].

Таким чином, ми пропонуємо здійснювати відбір матеріалів TED-конференцій з урахуванням таких критеріїв: автентичність, відповідність навчальному процесу, рівню, інтересам учнів, ситуативність, урахування професійних інтересів учнів. На нашу думку, використання цих критеріїв учителями сприятиме активізації мовленнєвої діяльності учнів на занятті, а отже, підвищить ефективність процесу оволодіння ними вміннями монологічного мовлення.

Література

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Є. та ін. / за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2013. 590 с.

2. Саакян А. Е., Чернышов С. В. Материалы TED-конференций как эффективное средство обучения иноязычной монологической речи студентов педагогических вузов. *Молодой ученый*. 2019. №47. С. 42-46.

3. Якимчук Н. В. Відбір та організація навчального матеріалу для формування англомовної граматичної компетентності майбутніх філологів засобами інтерактивного навчання. *Наука і освіта*. 2014. №2. С. 116-120.

КОНЦЕПТ КАВА ЯК ФРАГМЕНТ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ ТА ВІДДЗЕРКАЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ СПЕЦИФІКИ АНГЛІЙСЬКОГО СОЦІУМУ КРІЗЬ ПРИЗМУ ЛІТЕРАТУРИ ХХ СТОРІЧЧЯ

Дарія ЯРЕМЕНКО

Науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент Т.М. Старостенко

Визначною рисою літератури ХХ-го століття стає демонстрація нових образотворчих засобів та руйнування канонічних форм. У 20 – 30-х роках ХХ століття введено поняття структуралізм, представниками і теоретиками теорії структуралізму були Якобсон, К. Леві-Строс, Р. Барт. У рамках окресленої теорії текст розуміється як складна структура зі своїми значущими взаємопов'язаними елементами. У сучасній компаративістиці метод активно пристосовується для структурного дослідження художнього тексту. Таке дослідження дозволяє проаналізувати архітектоніку літературного тексту, схарактеризувати систему прийомів, на якій вона тримається. У свою чергу система прийомів є багатокомпонентним складовим тексту, включаючи систему образів, систему порівнянь тощо. Для багатьох авторів характерне активне використання системи художніх деталей як засобу кодування інформації та способу виявлення художнього мислення. Вивчення поетики деталі передбачає розгляд понять, що у сконцентрованому вигляді передають авторську ідею, є виразними елементами тексту та мають значне смислове та емоційне навантаження. *Кава* саме і є однією з таких деталей.

Метою роботи є ідентифікація змісту лінгвокультурної специфіки концепту *КАВА* як художньої деталі в контексті англійської літературної спадщини ХХ століття.

В рамках лінгвокультурологічного підходу, сформульованого у фундаментальних працях таких дослідників як Ю.С. Степанов, С.Х. Ляпін, І.А. Стернін, В.І. Карасик, концепт визначається як форма відображення культури в свідомості людини. Художній концепт, відносять до розряду смислових і естетичних категорій, що ввібрали в себе універсальний досвід літературної особистості, її світогляд, систему цінностей і сприяють формуванню нових художніх смислів. Під час нашого аналізу ми виокремили твори таких англійських письменників як Вільяма Сомерсета Моєма, Агати Крісті, Джорджа Орвелла, де спостерігається лінгвокультурний потенціал концепту «кава», за що є потужним маркером історії культури та власних упереджень автора.

У ході дослідження творів було проведено зіставний аналіз двох концептів, які є притаманними для використання у англомовній прозі ХХ століття, а саме «кава» та «чай». За історичних умов чай мав більшу важливість